

ประภัสสร เสวิกุล

บ้าน
ก้าน
มะยม

พิมพ์ครั้งที่ 3

สังคมเป็นของเราทุกคน ถ้าเราอยากได้สังคมที่ดี เราก็ต้องร่วมแรงร่วมใจ
ลงมือสร้างมันขึ้นมาเอง จะนั่งอมมือรอทำรอสังคมในฝันเฉยๆไม่ได้

ประภัสสร เสวิกุล

บ้าน
ก้าน
มะยม

น่านมีบุ๊กส์พับลิเคชั่นส์ จัดพิมพ์

บ้านก้านมะยม

ประภัสสร เสวิกุล เขียน

hippy scene 16 ปก

ลงพิมพ์เป็นตอน ๆ ในกุลสตรีรายปักษ์ พ.ศ. 2544-2545

พิมพ์ครั้งที่ 1 ธันวาคม 2545 สำนักพิมพ์นิลุบล

พิมพ์ครั้งที่ 2 มีนาคม 2551 สำนักพิมพ์น่านมีบุ๊กส์เอโนเวล

พิมพ์ครั้งที่ 3 ตุลาคม 2554 สำนักพิมพ์น่านมีบุ๊กส์พับลิเคชั่นส์

ราคา 185 บาท

© ลิขสิทธิ์ **2551**: ประภัสสร เสวิกุล

จัดพิมพ์โดยได้รับอนุญาตถูกต้องตามกฎหมายจากเจ้าของลิขสิทธิ์

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

ประภัสสร เสวิกุล.

บ้านก้านมะยม. --พิมพ์ครั้งที่ 3. --กรุงเทพฯ: น่านมีบุ๊กส์พับลิเคชั่นส์, 2554.

280 หน้า.

1. นวนิยายไทย. I. ชื่อเรื่อง.

895.913

ISBN 978-616-7037-17-2

กรรมการผู้จัดการ สุวดี จงสถิตย์วัฒนา ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ ราตรี สังสกฤษ ผู้อำนวยการ
สำนักพิมพ์ สุเมธ สุวิทยะเสถียร บรรณาธิการอำนวยการ ชนายุส ดินารักษ์ ผู้จัดการสำนักพิมพ์
สุชาดา งามวัฒนจินดา บรรณาธิการบริหาร พรกวิรินทร์ แสงสินชัย บรรณาธิการเล่ม นนทญา
ตั้งพิณิจกุล หัวหน้ากองพิสูจน์อักษรและตรวจสอบ อัมพันธ์ คงมั่น พิสูจน์อักษรและตรวจสอบ
วิชาญ จินายะ ผู้จัดการกองศิลปกรรม กฤษดา แสงสงค์ ผู้ช่วยผู้จัดการกองศิลปกรรม สุนันท์
เพชรราว ศิลปกรรม สุชานี ปรีเปรม คอมพิวเตอร์กราฟิก สุนันท์ เพชรราว หัวหน้ากองประสานงาน
การผลิต จรัสศรี พรหมเทพ ประสานงานการผลิต ฉัตรทิพย์ กสิสิทธิ์ อนุสรา ตาธเนศ สำนักงาน
บริษัท น่านมีบุ๊กส์พับลิเคชั่นส์ จำกัด เลขที่ 11 ซอยสุขุมวิท 31 (สวัสดี) ถนนสุขุมวิท แขวงคลองเตย
เหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

โทร. 0-2670-9800, 0-2662-3000 โทรสาร 0-2662-0919 e-mail: editorial@nanmeebooks.com

เพลตที่ โมเดิร์นฟิล์ม โทร. 0-2938-0403-4 พิมพ์ที่ ที.เอส.บี. โปรดักส์ โทร. 0-2536-6085

จัดจำหน่ายทั่วประเทศ บริษัท น่านมีบุ๊กส์ จำกัด เลขที่ 11 ซอยสุขุมวิท 31 (สวัสดี) ถนนสุขุมวิท แขวง
คลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 www.nanmeebooks.com

กระดาษที่ใช้พิมพ์หนังสือเล่มนี้ช่วยในการถนอมสายตา เนื่องจากสะท้อนแสงเพียงเล็กน้อย
และใช้หมึกธรรมชาติจากน้ำมันถั่วเหลือง จึงปลอดภัยต่อมนุษย์และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

หากหนังสือเล่มนี้ผลิตไม่ได้มาตรฐาน อาทิ หน้ากระดาษสลับกัน หน้าซ้ำ หน้าขาดหาย

สำนักพิมพ์ยินดีรับผิดชอบเปลี่ยนใหม่ให้ โปรดส่งไปเปลี่ยนตามที่อยู่ด้านบน

หรือติดต่อ Nanmeebooks Call Center โทร. 0-2662-3000 กด 1

คำนำสำนักพิมพ์

“ปาเจราจรรยา โหนดิ คณะตราสาสกา...”

บทสวดไหว้ครูที่เราทำกันหลายหนมมือพร้อมกล่าวขึ้นโดยพร้อมเพรียงกันทุกปีข้างต้น มีความหมายว่า “ครูอาจารย์เป็นผู้ทรงคุณอันประเสริฐยิ่ง เป็นผู้พร่ำสอนศิลปวิทยา” เป็นเสียงที่มาพร้อมกับภาพชินตาที่เหล่า “ลูกศิษย์” พร้อมจิตพร้อมใจกันระลึกถึง “แม่พิมพ์” ของสังคม ผู้ควรค่าแก่การก้มกราบสักการะและยำเเตือนตนเองให้รักษาไว้ซึ่งความรู้และคุณความดีที่หล่อหลอมขึ้นจาก “แม่พิมพ์” นี้

คุณค่าของความดี แท้จริงนั้นเกิดจากความรักและความผูกพันในสิ่งที่เราได้คิดสร้างทำขึ้นมาด้วยหัวใจดวงใจเดียว ตลอดจนทุ่มเทชีวิตเพื่อรักษาความมุ่งมั่นนั้นไว้ แม้ในเบื้องต้น อาจต้องยืดยาดเหนื่อยยากเพียงลำพัง แต่ในที่สุดแล้วความดีที่ได้ทำโดยมิได้หวังสิ่งตอบแทนใดนั้น จะกลายเป็นรากไม้แข็งแรงที่ค้ำจุนและก่อเกิดดอกผล...ให้ความดีนั้นงอกงามและหยั่งรากลึก

น่านมีบุ๊คส์ ภูมิใจเสนอ บ้านก้านมะยม อีกหนึ่งบทประพันธ์ทรงคุณค่า โดย ประภัสสร เสวิกุล นักเขียนที่มีผลงานคุณภาพซึ่งให้ทั้งแง่คิดชีวิตและกำลังใจแก่นักอ่านมาตลอดระยะเวลากว่าสี่สิบปี ชีวิตของ “ครูสายสร้อย” ในบ้านก้านมะยม อาจทำให้ผู้อ่านได้นึกย้อนกลับไปถึง “แม่พิมพ์” ผู้อุทิศตนเองเพื่อให้หัวใจที่บริสุทธิ์และงดงามของ “ลูกศิษย์” คงอยู่ตลอดกาล...เหมือนเช่นวัยเยาว์

สำนักพิมพ์น่านมีบุ๊คส์เอโนเวล

คำนำผู้เขียน

ในการพิมพ์ครั้งที่ 2

เรื่องราวของครูผู้อุทิศตนเพื่อลูกศิษย์ที่ด้อยโอกาสในท้องถิ่นชนบทอันห่างไกล อาจไม่ใช่เรื่องใหม่ แต่กลับเป็นเรื่องราวที่เราไม่ค่อยได้ยินกันบ่อยนัก ทั้ง ๆ ที่เป็นเรื่องซึ่งน่าฟังกว่าข่าวคราวของชาวสังคมเมืองที่เผยแพร่กันอยู่เป็นประจำตามสื่อต่าง ๆ

ที่ท่าตลาด ตำบลเล็ก ๆ ที่ไม่เคยมีใครได้ยินชื่อ มีโรงเรียนเก่า ๆ ซึ่งมีมะยมต้นใหญ่ขึ้นอยู่หน้าประตู ซึ่งกิ่งก้านของมันเป็นที่เช็ดขยาดของเด็ก ๆ และมีครูสตรีคนเดียวที่สอนลูกศิษย์รุ่นแล้วรุ่นเล่ามาเพียงลำพัง เป็นเวลานานนับสิบ ๆ ปี

ผมหวังว่า เรื่องราวของครูสายสร้อยแห่งโรงเรียนบ้านก้านมะยม กับเหล่าลูกศิษย์ตัวน้อย ๆ เช่น อนงค์ โกะ๊ะ แกละ สมศรี รวมถึงลูกศิษย์รุ่นใหญ่อย่าง แก้ว - นายท้ายเรือยนต์ลำสุดท้ายของท้องถิ่น นวล - ภารโรงประจำโรงพยาบาล ผู้ทำหน้าที่สารพัด ตาสังข์บ้ากัญชา หมอแวนตีกับครอบครัว และหลานกำพร้าวัยรุ่นของคุณนายล้อมเพชร คงจะทำให้คุณมีความสุขเมื่อหวนรำลึกถึงคืนวันอันอ่อนหวาน สมัยที่คุณเป็นเด็กนักเรียนตัวเล็ก ๆ ขณะเดียวกันเสียงหัวเราะ ร้องไห้ และรอยยิ้ม บนใบหน้าเล็ก ๆ ที่เปื้อนคราบน้ำตาลของตัวละครรุ่นเยาว์ใน “บ้านก้านมะยม” คงจะให้ทั้งความสนุกสนาน และความรู้สึกที่ดี ๆ ต่อคุณผู้อ่าน

ด้วยรักและปรารถนาดี

ประภัสรา นิธิกุล

ซีลี, พฤศจิกายน 2550

ชีวิตและผลงานของประภัสสร เสวิกุล

เกิด	22 เมษายน 2491 ที่กรุงเทพฯ
ครอบครัว	สมรสกับชุตีมา (วรฉัตร) เสวิกุล นักเขียนสารคดี นามปากกา “นิลบล นวเรศ” มีบุตรสองคน คือชาครีย์นรทิพย์ และวรุตม์ชัย
การศึกษา	- รัฐศาสตรบัณฑิต สาขาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และ การเมืองการปกครองเปรียบเทียบ มสธ. - หลักสูตรการปกครองในระบบอบประชาธิปไตย สำหรับนัก บริหารระดับสูง รุ่น 8 (ปปร.8) สถาบันพระปกเกล้า
การฝึกอบรม	- หลักสูตรนักบริหาร กระทรวงการต่างประเทศ - ภาษาอังกฤษ Intensive Course มหาวิทยาลัย La Trobe ออสเตรเลีย โดยทุน Columbo Plan - หลักสูตร Writing/Editing for Print Media จาก Depart- ment of Journalists, School of Language and Com- munication, Wellington Polytechnic, New Zealand - หลักสูตร English as a Second Language จาก Vic- toria University of Wellington, New Zealand
การรับราชการ	2512 เข้ารับราชการ กรมองค์การระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ 2518-2522 ผู้ช่วยเลขานุการ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเวียงจันทน์, ลาว 2522-2524 ผู้ช่วยเลขานุการ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุง บอนน์, เยอรมนี 2524-2529 นายเวร กรมสารนิเทศ 2529-2533 เลขานุการตรี/เลขานุการโท สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงอังการา, ตุรกี

	2533-2536	เลขานุการโท/เลขานุการเอก กรมเอเชียตะวันออก
	2536-2540	เลขานุการเอก สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุง เวลลิงตัน, นิวซีแลนด์
	2540-2548	ที่ปรึกษา กรมสารนิเทศ
	2548-2551	อัครราชทูตที่ปรึกษา สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงซานเตียโก, ชิลี
วรรณกรรม	2507	บทกลอนชิ้นแรก “แม่จ๋า” ลงพิมพ์ในนิตยสาร สามทหาร ซึ่งมี อาจารย์ฉันทิชย์ กระแสสินธุ์ เป็นบรรณาธิการ
	2513	เรื่องสั้นเรื่องแรก “หอมกลิ่นดอกจิว” ลงพิมพ์ใน นิตยสารเฟื่องนคร ซึ่งมี รงค์ วงษ์สวรรค์ เป็น บรรณาธิการ
	2525	นวนิยายเรื่องแรก “อำนาจ” ลงพิมพ์ในนิตยสาร สตรีสาร ซึ่งมี คุณนิลวรรณ ปิ่นทอง เป็น บรรณาธิการ
	ปัจจุบัน	มีผลงานบทกลอนประมาณ 200 บท เรื่องสั้น ประมาณ 150 เรื่อง นวนิยายประมาณ 50 เรื่อง

ผลงานด้านวรรณกรรม

รวมบทกลอน

“ลูกกวาดและน้ำตา”

รวมเรื่องสั้น

“กลีบนั้นและกลีบนี้บนแดงดอกจิว” (2517), “หยาดฝน” (2519), “คืนที่
ฉันเหงา” (2520), “บันทึกหลังฟองสบู่” (2520), “คืนนี้ไม่มีแสงดาว” (2522),
“อีกรวันหนึ่งของตรัน” (2524) (พิมพ์ 3 ครั้ง), “คนบนยอดตึก” (2525) (พิมพ์ 3
ครั้ง), “ทุ่งดอกหญ้า” (2525) (พิมพ์ 9 ครั้ง), “ซุ้มใบ้” (2527) (พิมพ์ 11 ครั้ง),
“เรือกระดาศ” (2529) (พิมพ์ 9 ครั้ง), “ครีบกัก” (2533) (พิมพ์ 11 ครั้ง), “แม่น้ำ

สายนั้นชื่อผีนสลาย” (2535) (พิมพ์ 7 ครั้ง), “จดหมายจากชายชราตาบอด” (2549)

นวนิยาย

“อำนาจ” (2526) (พิมพ์ 16 ครั้ง), “เมเปิ้ลแดง” (2527) (พิมพ์ 14 ครั้ง), “ลับสุดยอด” (2527) (พิมพ์ 8 ครั้ง), “เวลาในขวดแก้ว” (2528) (พิมพ์ 33 ครั้ง), “ช่อปาริชาติ” (2530) (พิมพ์ 11 ครั้ง), “ซี้ด” (2531) (พิมพ์ 28 ครั้ง), “ไฟ” (2532) (พิมพ์ 16 ครั้ง), “ลวดลายมังกร” (2533) (พิมพ์ 17 ครั้ง), “สวนผีเสื้อ” (2534) (พิมพ์ 10 ครั้ง), “ขอให้รักเรานั้นนิรันดร” (2535) (พิมพ์ 10 ครั้ง), “ขึ้นอยู่กับดินฟ้าอากาศ” (2537) (พิมพ์ 5 ครั้ง), “หิมาลายัน” (2537) (พิมพ์ 2 ครั้ง), “ชั่วนิจนิรันดร” (2538) (พิมพ์ 2 ครั้ง), “รายาแห่งทะเล” (2538) (พิมพ์ 4 ครั้ง), “ทางสายพระจันทร์เสี้ยว” (2539) (พิมพ์ 3 ครั้ง) “เพื่อน” (2539) (พิมพ์ 9 ครั้ง), “ปานดวงใจ” (2540) (พิมพ์ 3 ครั้ง), “ชิงตึ้ง” (2541) (พิมพ์ 3 ครั้ง), “ดวงใจในสายรุ้ง” (2541), “ดอกไม้ใต้หมอน” (2541) (พิมพ์ 3 ครั้ง), “ศรีษมายัน” (2541), “ม่านมรสุม” (2541) (พิมพ์ 2 ครั้ง), “สำเภาทอง” (2541) (พิมพ์ 5 ครั้ง), “เนื้อยอกหนาม” (2542), “ก็แค่ใครคนหนึ่งซึ่งรักเธอ” (2542) (พิมพ์ 4 ครั้ง), “เก็บความรักฉันไว้ในใจเธอ” (2542) (พิมพ์ 5 ครั้ง), “แกมกลิ่นสุคนธา” (2542) (พิมพ์ 2 ครั้ง), “คุ้งน้ำค้าง” (2542), “ขวัญข้าว” (2543), “อลหม่านล้านเจ็ด” (2543) (พิมพ์ 2 ครั้ง), “มงกุฎดาริกา” (2543) (พิมพ์ 2 ครั้ง), “ตราบลิ้นฟ้า ลิ้นดิน จิ้งลื่นเธอ” (2543), “ลานมยุเรศ” (2544), “คืนฝัน วันหวาน...ณกาลครั้งหนึ่ง” (2544), “ธารแสนดาว” (2544) (พิมพ์ 5 ครั้ง), “เหลื่อมไหมลายเหมย” (2544) (พิมพ์ 2 ครั้ง), “ปรารถนาแห่งหัวใจ” (2545), “วันแห่งความรัก” (2545), “บ้านก้านมะยม” (2545) (พิมพ์ 2 ครั้ง), “พระจันทร์ทะเลทราย” (2547) (พิมพ์ 2 ครั้ง), “คือรัก คือฝัน คือฉันและเธอ” (2547), “รูเล็กบนกำแพงร้าง” (2548), “กุหลาบจีน” (2549), “ผีเสื้อกับหิ่งห้อย” (2549), “ประตูสองบาน: บานหนึ่งตั้ง บานหนึ่งผลัก” (2550)

หนังสือสำหรับเด็ก

“เด็กชายมะลิวัลย์” (2529) (พิมพ์ 10 ครั้ง), “ปุ๋ยเมฆในกระจกเงา” (2550)

สารคดี

“ขึ้นรถไฟไปสวิต” (พิมพ์ 3 ครั้ง), “จากฮวงโห...สู่เจ้าพระยา” (เรียบเรียง) (2547), “ผมจะเป็นคนดี” (เรียบเรียง) (2546), “ผมจะเป็นคนดี ภาคไฟฝัน วันเยาว์” (เรียบเรียง) (2549), “ผมจะเป็นคนดี ภาคธุรกิจ” (เรียบเรียง) (2551)

ผลงานที่ได้รับรางวัล

บทกลอน 2510 รางวัลชนะเลิศการประกวดบทกลอนส่งเสริมสินค้าไทย
สภาสตรีแห่งชาติ

เรื่องสั้น 2520 “อีกวันหนึ่งของตรัน”
(เรื่องสั้นดีเด่น รางวัลอนุสรณ์ ว. ณ ประมวญมารค)
2521 “อีกวันหนึ่งของตรัน” (เรื่องสั้นดีเด่น สมาคมภาษาและ
หนังสือฯ)

2533 รวมเรื่องสั้น “ครีบกัก”
(รางวัลชมเชย งานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ)

2549 “ห้วงกะโหลกสองใบ” (รางวัลชมเชย สมาคมภาษาและหนังสือฯ)

2550 รวมเรื่องสั้น “จดหมายจากชายชราตาบอด”
(รางวัลชมเชย งานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ)

นวนิยาย 2525 “อำนาจ” (รางวัลชมเชย งานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ)

2530 “เด็กชายมะลิวัลย์” (รางวัลดีเด่น ประเภทบันเทิงคดีสำหรับเด็ก
งานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ)

2531 “ซึ่ค” (รางวัลดีเด่น งานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ)

2532 “ซึ่ค” (รางวัลชมเชย วรรณกรรมบัวหลวง)

2533 “ลอดลายมังกร” (รางวัลชมเชย งานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ)

2534 “ขอหมอนใบนั้น...ที่เธอฝันยามหนุน”

(รางวัลชมเชย งานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ)

“ซึ่ค” (รางวัลชมเชย สำนักงาน ปปป.)

2537 “หิมาลายัน” (รางวัลชมเชย งานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ)

2541 “สำเภาทอง” (รางวัลชมเชย งานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ)

2547 “พระจันทร์ทะเลทราย”

(รางวัลชมเชย งานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ)

2550 “ผีเสื้อกับหิ่งห้อย”

(รางวัลชมเชย งานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ)

ผลงานที่ได้รับการสร้างเป็นภาพยนตร์

“เวลาในขวดแก้ว” รางวัลภาพยนตร์ยอดเยี่ยม การประกวดภาพยนตร์แห่งชาติ และ “ล่องจุ่น: ขอหมอนใบนั้นที่เธอฝันยามหนุน”

ผลงานที่ได้รับการสร้างเป็นละครโทรทัศน์

“ช่อปาริชาติ”, “เวลาในขวดแก้ว” (2 ครั้ง), “ขอหมอนใบนั้น...ที่เธอฝันยามหนุน” (2 ครั้ง), “ขอให้รักเรานั้นนิรันดร”, “ลอดลายมังกร” (2 ครั้ง), “อำนาจ”, “ชิงตี่”, “สำเภาทอง”, “บ้านก้านมะยม” (อยู่ในระหว่างการถ่ายทำเพื่อเป็นละครโทรทัศน์)

ผลงานที่ได้รับเลือกเป็นหนังสือดีสำหรับเด็กและเยาวชน

“อำนาจ”, “เวลาในขวดแก้ว”, “เด็กชายมะลิวัลย์”, “ลอดลายมังกร”, “หิมาลายัน”, “สำเภาทอง”

กิจกรรมด้านวรรณกรรม

2526-2526 เลขาธิการสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย

2544-2546 นายกสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย (สมัยที่ 1)

2546-2548 นายกสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย (สมัยที่ 2)

กิจกรรมด้านอื่นๆ

2546 ผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการลิขสิทธิ์

2546 ที่ปรึกษากระทรวงวัฒนธรรม

2547 ที่ปรึกษาโฆษกรัฐบาล

เกียรติคุณ

- คิษย์เก่าดีเด่น “หนึ่งร้อยปี หนึ่งร้อยคน” สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จ

เจ้าพระยา

- ผู้มีผลงานลิขสิทธิ์ดีเด่น กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์
- รางวัลเทพทอง สาขาผู้บริหารองค์กรดีเด่น สมาคมนักวิทยุและโทรทัศน์แห่งประเทศไทย

ผลงานในช่วงที่ดำรงตำแหน่งนายกสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย

(2544-2548)

- ริเริ่มรางวัล “นราธิป” เพื่อเป็นเกียรติแก่นักเขียนและบรรณาธิการอาวุโส ซึ่งมีผลงานสืบเนื่องยาวนานและเป็นที่ยกย่องอย่างกว้างขวาง
- เสนอชื่อนายกุหลาบ สายประดิษฐ์ ให้ UNESCO ยกย่อง และเฉลิมฉลองในวาระ 100 ปี แห่งชาตกาล
- ริเริ่มและดำเนินการจัดทำบัตรโทรศัพท์ “100 ปี 4 ยอดนักเขียนไทย” เนื่องในวาระ 100 ปี กุหลาบ สายประดิษฐ์ (“ศรีบูรพา”) ม.จ.อากาศดำเกิง รพีพัฒน์ “ไม้เมืองเดิม” และ “ดอกไม้สด”
- ริเริ่มโครงการวรรณกรรมสัมพันธ์ กับประเทศเพื่อนบ้าน กัมพูชา เวียดนาม และลาว
- ร่วมวางรากฐานรางวัล “อมตะอวอร์ด สาขาวรรณกรรม” (นักเขียนอมตะ), “พานแว่นฟ้า”, “เซเว่นบุ๊กส์อวอร์ด” และโครงการ “กล้าวรรณกรรม”
- ดำเนินการหาทุนสร้างที่ทำการถาวรสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย

ผลงานในช่วงที่ดำรงตำแหน่งเลขาธิการสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย (2526)

- ริเริ่มและดำเนินการจัดงาน “100 ปี เรื่องสั้นไทย”
- ริเริ่มและดำเนินการจัดงานรำลึก 20 ปี แห่งมรณกรรมของม้นัส จรรยงค์

กรรมการตัดสินประกวดวรรณกรรม

- รางวัลซีไรต์, พานแว่นฟ้า, เซเว่นบุ๊กส์อวอร์ด, แว่นแก้ว, อนุสรณ์ อ.ไชยวรศิลป์ ฯลฯ

1

เสียงเรอยนต์เก่า ๆ ที่พ่นควันโขมงจากปล่องชักหวูดตั้งลั่นเมื่อ
เล่นผ่านคังน้ำ ก่อนจะชะลอความเร็วเพื่อเทียบท่าหน้าตลาด
ซึ่งมองเห็นอยู่ข้างหน้า เด็กชายวัยหกเจ็ดขวบ ผิวคล้ำ คีระกะโปกนเกลี้ยงเหลือ
เพียงตรงกลางกระหม่อมเพียงกระหย่อมเดียว สวมกางเกงขาสั้นสีน้ำตาลเก่า ๆ
เพียงตัวเดียว ท่อนบนซึ่งเปลือยเปล่านั้นเห็นซี่โครงเป็นซี่ ๆ ที่ยื่นอยู่หัวเรือ ใช้ไม้ไผ่
ลำยาวปลักกอสวะซึ่งกีดขวางให้ลอยห่างไปทางอื่น ด้วยท่าทางที่คล่องแคล่ว
จนเด็กผู้หญิงในวัยเดียวกันที่ไว้ผมเปียเดี่ยวผูกโบสีฟ้าเข้ากับชุดกระโปรงติดกัน
ที่สวม ซึ่งนั่งอยู่ที่ม้านั่งกลางลำกับสตรีวัยยี่สิบเศษ ๆ รูปร่างแบบบาง แต่งกาย
ด้วยเสื้อเชิ้ตแขนยาวสีครีม และกระโปรงยาวสีน้ำตาล อดที่จะมองดูด้วยความ
รู้สึกทึ่งไม่ได้

“ดอกอะไรคะคุณแม่” เด็กหญิงถามเมื่อดอกไม้สีม่วงอ่อนในกอ
ละล่องผ่านลำเรือ

“ดอกผักตบชวาจ๊ะ” ผู้เป็นแม่ตอบด้วยน้ำเสียงที่อ่อนโยน

“สวยดีนะคะ” ลูกสาวทำท่าหลงใหลในความงามของมัน

“สวยแต่ก็สร้างปัญหาให้กับแม่น้ำมาก” มารดาบอก “ตัดตีเตรียมตัว
นะจ๊ะ เราจะขึ้นกันที่ท่านี้”

“ถึงที่ทำงานใหม่ของคุณพ่อแล้วหรือคะ”

“จ้ะ แต่ที่ทำงานคุณพ่อต้องขึ้นรถต่อไปอีกหน่อย”

“ดีดดีอยากพบคุณพ่อจังเลย” เด็กหญิงพูดด้วยความตื่นเต้น “คุณแม่
ว่าคุณพ่อจะดีใจมั๊ยคะ ที่เห็นคุณแม่กับดีดดี”

“ดีใจสิจ้ะ” ผู้เป็นแม่ยิ้มอย่างเอ็นดู “ดีใจมาก ๆ ด้วย”

“คุณแม่ดูเด็กคนนั้นสิคะ” ดีดดีส่งเสียงหัวเราะและชี้มือไปทางหัวเรือ
ที่เด็กชายซึ่งเพิ่งเก็บไม้ไผ่ไว้บนหลังคาเรือยนต์ ยืนจังกายกมือสองข้างป้องปาก
ส่งเสียงโห่ดังก้องราวกับทาร์ซานในหนัง

“ไม่เอา อย่าไปหัวเราะเขา” มารดาขมกมือปิดปากลูกสาว แต่ตัวเองก็อด
ที่จะขำไม่ได้

“คุณนายจะขึ้นที่ท่าตลาดเหมือนกันหรือจ้ะ” หญิงชราที่นุ่งโจงกระเบน
ผ้าลาย สวมเสื้อคอกระเช้า ที่นั่งอยู่ข้าง ๆ ถ้ามกก่อนถ่มน้ำหมากลงในกระป๋องขึ้น
สนิมที่ถือติดมือ

“คะ” หญิงสาวหันมารับคำ

“แล้วจะมาหาใครหรือมาทำอะไรที่นี่” หญิงชราซักด้วยความสนใจ

“ฉันมาหาพ่อดีดดี” หล่อนโอบลูกสาวไว้ “เขาย้ายมาทำงานที่โรงพยาบาล
เมื่อเดือนที่แล้ว”

“หมอแว่นตีไซ้ไหม” แก่ถาม

“เขาชื่อพิพัฒน์คะ”

“นั่นแหละ” หญิงชรายกผ้าซึ่งเหน็บไว้ที่เอวขึ้นเช็ดปาก “ถ้าเป็นหมอก็มี
อยู่คนเดียวใส่แว่นตาหนาเต๊อะ เวลาถอดแว่นตาจะตี ๆ คนแถวท่าตลาดยัน
ปากวาฬ แม่ประสพ เขาเรียกหมอว่าหมอแว่นตีกันทั้งนั้น”

“หรือคะ” หญิงสาวกลั้นหัวเราะ เมื่อนึกถึงหน้าตาของสามีเวลาที่ไม่ว่าง
สวมแว่น

“แว่นตี เข้ากับดีดดีเลย” ลูกสาวชอบใจ

“เรือจะเทียบท่าแล้ว” มารดาตัดบท “รอให้เทียบสนิทก่อน ค่อยขึ้น
นะจ้ะ”

“ไม่เป็นไรหรอก” หญิงชราบอก “ตาแกวมั่นขับเรือมาตั้งแต่หนุ่มจนแก่ แล้วอีกอย่างไอ้โก๊ะก็ขันแข็งไม่แพ้พ่อมัน”

“โห้ ฮี้ โห้...” เสียงโห่จากหัวเรือดังขึ้นสูงกว่าเดิม ก่อนที่ร่างเล็ก ๆ ที่ปราดเปรียวจะกระโจนจากหัวเรือขึ้นสู่โป๊ะริมท่าอย่างชำนาญ และรับห่วงเชือกที่คนในเรือโยนขึ้นไปให้คล้องกับหัวเสาบนโป๊ะ

ติดดีตบมือชมเชย ขณะที่เจ้าของผมโก๊ะหันมาโค้งจนก้นโด่ง

“คุณนายสุนิสานี้ไซ้ไหมครับ” ชายวัยกลางคน ผมที่เริ่มหงอกประปราย ตัดสั้น ไว้หนวดเพิ่ม ในเครื่องแบบสีทากี้ที่เก่าจนเนื้อผ้าหน่าย ที่ก้าวลงมาก่อนที่เรือจะจอดสนิท พนมมือไหว้และถามอย่างนอบน้อม

“ค่ะ” หญิงสาวรับคำ ขณะยกมือขึ้นรับไหว้

“ผมชื่อ นวล เป็นภารโรงอยู่ที่โรงพยาบาล” เขาพูดพร้อมกับก้มลงถือกระเป๋าของสองแม่ลูกที่วางอยู่บนพื้นเรือ

“หมอล่ะค่ะ” สุนิสานามและจับมือลูกสาวให้ก้าวขึ้นฝั่งที่เด็กโก๊ะยืนรอรับอยู่

“คุณหมอมีกคนใช้ด่วนที่ปากวาฬ เลยให้ผมมารับคุณนายแทน”

“เอ็งถอยไป” เสียงเด็กชายอายุไล่เรียงกับโก๊ะ แต่ตัวโตกว่า สวมเสื้อกางเกงลูกเสือคับๆ แต่เดินเท้าเปล่า ร้องบอกและแทรกตัวเข้ามาแทนที่

“ไอ้หงส์ รับคุณหนูด้วย” นายนวลสั่ง ทำให้โก๊ะคลายท่าทางฮึดฮัดลง และถอยไปยืนดูดีดดีเกาะมือคู่แข่งก้าวขึ้นท่าหน้า

“ช่วยฉันหน่อยสิจ๊ะ” คุณนายคุณหมอมองดูโก๊ะด้วยสายต้ายิ้มๆ พลงยื่นมือให้เด็กชายช่วยพยุง

“ขอบใจมาก” หญิงสาวยิ้มให้ผู้ช่วยเหลือซึ่งมีสีหน้าดีซึ้งกว่าเมื่อครู

“ไอ้หงส์ไหว้คุณนายท่านชะ” นวลบอกกับเด็กชายในชุดลูกเสือ และหันไปทางผู้มาใหม่ “ลูกชายผมเองครับ”

“ชื่ออะไรนะจ๊ะ” สุนิสานาม

“หงส์” เจ้าของชื่อตอบไม่เต็มเสียง

“มันชื่ออหงส์ครับ” ผู้เป็นพ่อตอบแทน

“อนงค์” หล่อนทวนคำเหมือนไม่แน่ใจ

“ครับ” นายทวนยืนยัน ขณะที่ลูกชายรับกระเป๋าจากพ่อและจำเดินนำหน้าไป

เรือบยนต์เร่งเครื่อง เด็กโก๊ะปลดเชือกที่คล้องหัวเสา แต่สายตายังมองตามผู้โดยสารชาวกรุงที่เพิ่งขึ้นจากเรือ ตีตตี๋เหลียวกลับมาทางเรืออีกครั้ง และโบกมือให้เด็กชายที่ยืนอยู่หัวเรือ โก๊ะยึดร่างขึ้นพร้อมกับส่งเสียงโห่แบบทาร์ซานแข่งกับเสียงเครื่องยนต์ ราวจะให้ดังไปทั่วท่าหน้า ขณะที่เรือเบนหัวออกจากโป๊ะและแล่นตัดกระแสน้ำไปสู่ลำน้ำที่กว้างใหญ่

“เป็นไงบ้าง”

ชายหนุ่มอายุประมาณยี่สิบหกยี่สิบเจ็ด ผิวขาว รูปร่างผอมสูง สวมแว่นหนา เอ่ยถาม เมื่อทรุดตัวลงนั่งที่เก้าอี้นอกชานของบ้านไม้สองชั้น ที่สี่ที่ห้าตัวบ้านซิดเซียวและกระด่ากระด้างด้วยผ่านแดดและฝนมาเป็นเวลานาน

“คุณล่ะคะ” หญิงสาวซึ่งนั่งอยู่บนเก้าอี้อีกตัวหนึ่งละสายตาจากลูกสาวที่วิ่งเล่นอยู่ที่ลานดินข้างล่าง

“ก็ดี” เขาพยักหน้า ท่าทางอยู่ระหว่างความเหน็ดเหนื่อยกับสนุกสนาน

“ฉันไม่ได้ลงเรือมานานแล้ว” หล่อนเหยียดขาและเตะอากาศด้วยปลายเท้าเพื่อผ่อนคลายอาการเมื่อยล้า

“ผมก็เหมือนกัน” เขาพยักหน้า “ตั้งแต่เรียนจบก็ไม่ค่อยได้ลงเรือข้ามฟากด้วยซ้ำ”

“หันหน้ามาหน่อยสิคะ” หญิงสาวบอก

“มีอะไรหรือ” สามีถามด้วยความแปลกใจ แต่ก็ไม่ชัดเจน

“ไม่มีอะไรหรอกค่ะ” ภรรยาพูดพร้อมกับยื่นมือมาบีบจมูกของเขาไว้ “เพียงแต่อยากจะรู้ว่าจิตใจหนึ่งของคุณจะนานสักแค่ไหน”

“ทำไมล่ะ” เขาถามอึ้ง

“ก็คุณบอกไปในจดหมายว่า จากตัวอำเภอมาถึงท่าตลาด ลงเรือมาแค่อึดใจเดียว”

“ปล่อยเถอะ” เขายอมแพ้โดยไม่ดิ้นรน “ก็ถ้าผมบอกว่าครึ่งชั่วโมง คุณกับตัดก็คงไม่ยอมมาแน่”

“ก็คุณอยากไม่ไปอยู่โรงพยาบาลที่เดินทางสะดวกสบายกว่านี่เองนี่คะ” สุนิสาค้อน

“โรงพยาบาลอื่นมีหมอสมัครไปหมดแล้ว” เขาแก้ตัว “เหลือแต่โรงพยาบาลที่นี่แห่งเดียว”

“ไม่จริงหรอกคะ” หล่อนแย้งอย่างรู้ทัน “คุณตั้งใจที่จะเลือกที่นี่ตั้งแต่แรก แล้ววันที่เขาประชุมกัน คุณก็ตั้งใจที่จะไม่เข้าประชุม เพื่อให้เขาจับคุณมาลงที่โรงพยาบาลท่าประหลาด”

“ท่าตลาดต่างหาก” เขาหัวงเบาๆ

“จะทำอะไรก็ตามเถอะค่ะ แต่สิ่งที่คุณทำมันประหลาดจริงๆ”

“ก็โรงพยาบาลนี้ไม่มีหมอมาประจำตั้งเกือบปีแล้ว” ชายหนุ่มมองดูภรรยา “ที่บ้านก็ไม่มีหมอมาเป็นเดือนแล้วเหมือนกัน” หล่อนเลื่อนมือที่บีบจมูกเขาเมื่อครู่ขึ้นมาลูบจอนผมที่ไวยาว

“แต่ตอนนี้ที่นี่มีทั้งหมอประจำบ้านและประจำโรงพยาบาล” ดวงตาตีๆ หลังกรอบแว่นเป็นประกายแจ่มใส “คุณรู้มั๊ยว่าบ้านหลังนี้มีชื่อว่า ‘บ้านแสนสุขี่’”

“จริงหรือคะ” หล่อนขัน และมองไปรอบๆ บ้านซึ่งอยู่ในสภาพทรุดโทรม

“จริง” สามียืนยัน “นายพลเล่าให้ผมฟังว่า แต่เดิมบ้านหลังนี้ทาสีฟ้าทั้งหลัง”

“แล้วชื่อ ‘แสนสุขี่’ มาจากไหนคะ” หญิงสาวถามด้วยความสนใจขึ้นมาบ้าง

“คุณจำเพลงของสุรพล สมบัติเจริญได้ไหม” เขาถามพลาจฮัมเพลงในคอ “บ้านน้อยหลังนี้สุขี่เสียจัง ปลูกไว้สมใจทุกอย่าง สวยจังเพราะฉาบสีฟ้า...”

“ถ้าไม่ได้ยินเพลงนี้ ฉันก็คงนึกไม่ออกเหมือนกันว่าบ้านหลังนี้เคยทาสีฟ้า”

“ผมกำลังจะให้นายพลหาคนมาทาสีบ้านใหม่” นายแพทย์หนุ่มบอกอย่างเอาใจภรรยา “เอาสีไข่ไก่ที่คุณชอบดีไหม”

“ฉันว่าทาสีฟ้าตามเดิมดีกว่าค่ะ” สุณิสายิ้ม “จะได้สมกับชื่อ ‘บ้านแสนสุข’ และเพลงของสุรพล”

เด็กชายที่ลอยคอขดล้างเรือซึ่งผูกอยู่ที่เสาซึ่งปักอยู่ริมแม่น้ำหน้าเรือนไม้โกโรโกโส เงยหน้าขึ้นมองพ่อกับแม่ที่นั่งคุยกันด้วยสีหน้าคร่ำเคร่งอยู่ที่ริมหน้าต่างบานซึ่งสูงจากพื้นไม่ถึงเมตร ก่อนแก้มองลอยตัวเข้าไปใกล้เพื่อฟังการสนทนา

“พ่อจะปล่อยให้ไอ้เกะมันติดเรือขึ้นๆ ล่องๆ อยู่อย่างนี้ไปอีกนานเท่าไร” แม่ถามอย่างเป็นกังวล

“ฉันเองก็โตมากับเรือ ทำมาหากินอยู่กับเรือ” พ่อยกแก้วเหล้าขาวขึ้นดื่ม “ไม่เห็นว่ามันจะเสียหายที่ตรงไหน”

“แต่อายุขนาดไอ้เกะมันควรที่จะต้องเข้าโรงเรียนแล้ว” แม่ค้านอย่างกล้าๆ กลัวๆ

“ถ้ามันเข้าโรงเรียน แล้วใครจะเป็นลูกเรือให้ฉัน” พ่อถามหัวนๆ

“เด็กๆ แถวนี้อาจจะพอหาได้อยู่บ้างหรอก” แม่ตอบเสียงๆ

“แล้วอีกหน่อยพ่อแม่มันก็ต้องมาเอาตัวมันไปเข้าโรงเรียนเหมือนกัน”

พ่อตัดบท

“ดีดต่าง ถ้าเด็กคนอื่น ๆ เข้าโรงเรียนหมด แล้วพ่อจะให้ไอ้เกะมันไม่ได้เรียนหนังสืออยู่คนเดียวหรือไง”

“ลูกฉัน ฉันมีปัญญาที่จะเลี้ยงมันได้” พ่อเสียงแข็ง

“ใจคอพ่อจะขับเรือเลี้ยงมันไปจนแก่เลยอย่างนั้นหรือ ตะก่อนเรือเมล์ขึ้นล่องมีตั้งหลายลำ แต่ตอนนี้เรือหางก็เข้ามาแย่งคนไปเสียตั้งเยอะ ตอนนี้คนที่ลงเรือเมล์ก็มีแต่คนแก่ๆ ส่วนหนุ่มๆ สาวๆ ก็หันไปหาเรือหางกันหมดแล้ว”

“ช่างหัวมัน” พ่อชักจะหัวเสีย “ใครอยากลงเรือหางก็ช่างมัน อีกหน่อยพอล่มบ่อยเข้าก็จรรู้สึกกันเอง - อีกอย่างฉันไม่มีทางจะส่งลูกไปเข้าโรงเรียนที่อำเภอแน่นอน”

“เมื่อเช้าครูสายสร้อยแกมาหาฉัน” แม่เปิดปากหลังจากที่อ้า ๆ อึ้ง ๆ อยู่

ครูหนึ่ง “แกมาตามไอ้โก๊ะไปเข้าโรงเรียนของแก”

“โรงเรียน ‘บ้านก้านมะยม’ นะหรือ” พ่อถามด้วยน้ำเสียงที่เปลี่ยนไป

“จ๊ะ” แม่รับคำ “แกบอกว่าครบเวลาสองปีทีพ่อปลดแกไว้แล้ว”

“นี่ใจคอครูสายสร้อยแกจะคอยนับเวลาอยู่ทุกวันเลยหรือวะ” พ่อริน
เหล้าโรงแก้วใหม่

“ครูสายสร้อยสั่งว่าพຽ່งนี้เข้าให้พ่อพาไอ้โก๊ะไปหาครูที่โรงเรียน” แม่
ตัดสินใจโพล่งออกไป

เด็กชายรีบลอยตัวห่างออกมา และพุ่งตัวว่ายข้ามแม่น้ำอย่างรวดเร็ว
โก๊ะหายใจแรง ๆ ขณะว่ายน้ำอย่างเต็มกำลัง รวกับจะหนีไปให้พ้นจากเรื่องราว
ที่ได้ยิน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งคำตอบของพ่อ

ตัวอย่าง

นวนิยายที่ให้คุณค่าแก่ความรู้และความดี
วรรณกรรมชั้นดีที่คนอ่านบอกต่อกันรุ่นต่อรุ่น

การทำความดีที่ดียิ่ง

คือการทำโดยไม่หวังผลตอบแทน
และเราควรจะสนับสนุนคนที่ทำดีให้ได้อยู่ได้
ถ้าทุกคนเพิกเฉยเวลาที่คนอื่นทำความดี
ก็เท่ากับเรามีส่วนในการทำความชั่ว
เพราะเมื่อใดก็ตามที่คนดีหมดกำลังใจ
เมื่อนั้น คนชั่วก็จะเต็มบ้านเต็มเมือง

ผลงานของประภัสสร เสวิกุล ที่นานมีบุ๊คส์ภูมิใจนำเสนอ

60 เรื่องสั้น ประภัสสร เสวิกุล

แถมกลืนสุคนธา • ขอมอนไบนัน...ที่เธอพินยามหนูน
จะพินถึงเธอ ทุกคืนที่มีแสงดาว • ชิงตัง • ถนนสายใบไม้ร่วง
บ้านก้านมะยม • มงกุฎดาริกา • ม่านมรสุม
ลอดลายมังกร • สำเภากอง • เหลื่อมไหม ลายเหมย

ประภัสสร เสวิกุล

ชีวิตแห่งการเดินทาง จากซีกโลกหนึ่งสู่อีกซีกโลกหนึ่งของการทำงาน

ในหน้าที่นักการทูต และสร้างสรรค์การเดินทางระหว่างบรรทัดของตัวอักษรในโลกหนังสือ

ตลอดระยะเวลาอันยาวนาน ด้วยความเป็นนักคิด นักเขียน

และนักสังเกตการณ์ชีวิต ผู้หล่อหลอมความจริง

และจินตนาการทั้งสองโลกเข้าด้วยกันได้อย่างกลมกลืน

งดงาม เปี่ยมไปด้วยคุณค่า ทั้งให้แง่คิดและกำลังใจแก่

ผู้อ่านเสมอมา...

NANMEEBOOKS www.nanmeebooks.com

หมวดนวนิยายชีวิต

ราคา 185 บาท

ISBN 978-616-7037-17-2

9 786167 037172